

НИККА

Студэнцкая газета гістарычнага факультэта БДУ

Сакавік, 2015 (№ 53)

“Містэр гістфак 2015” і творчы наплыў на наш факультэт

23 сакавіка ў Jack club прайшоў конкурс “Містэр гістфак”. У ім прынялі ўдзел 6 хлопцаў з гістарычнага факультэта, прычым, зварніце ўвагу, пяцёра з іх - першакурснікі.

Любіце сваё

«Любіце сваё» - менавіта такі дэвіз у фальклорнага гурта «Рада», канцэрт якога адбыўся на гістфаку 5 сакавіка.

Летні адпачынак першакурсніка

Для кагосьці гэта проста выдатны адпачынак, а для кагосьці – лагер смерці...

Мастацтвазнаўцу ногі кормяць

Студэнты гістфаку справядліва адзначаюць, што лекцыі гэтага выкладчыка здольны выклікаць жывую цікавасць нават у чалавека, далёкага ад свету мастацкай культуры. Сёння ў рубрыцы «Гасцёўня» дацэнт кафедры гісторыі, музейалогіі і гісторыі мастацтваў — Томашава Іна Рыгораўна

— **Добры дзень, Іна Рыгораўна. Для пачатку раскажыце нам, з чаго пачалося Ваша захапленне гісторыяй мастацтваў?**

— Гэта пачалося са школы, з урокаў сусветнай мастацкай культуры. Я як раз вучылася ў старэйшых класах, калі гэтая дысцыпліна з'явілася ў сістэме школьнай адукацыі. Мне яна вельмі падабалася, аднак на той момант я бачыла сябе - па прыкладу старэйшага брата - чыстым гісторыкам і нікім іншым. Таму пасля школы я прыехала паступаць у Менск на гістфак БДУ. І вось тут сама Фартуна вырашыла змяніць мой лёс... Калі я ўбачыла які вялікі конкурс на спецыяльнасць «гісторыя», я, як не дзіўна, спужалася і выбрала «музейную справа і ахову гісторыка-культурнай спадчыны», дзе конкурс быў меншы. Як аказалася, я амаль навобмацак абрала справу свайго жыцця. Гісторыю мастацтваў тады чыталі толькі «музейшчыкам», і ўжо да канца першага курса я зразумела, што мне цікава насамрэч. Дзякуй за гэта роднаму факультэту!

— **Многія адзначаюць, што на Вашых лекцыях студэнты неверагодна ўважлівыя. Як у Вас атрымліваецца засяроджваць іх увагу?**

— Пачнем з таго, што далёка не заўсёды ў мяне гэта атрымліваецца.

Нярэдка бывае, што нягледзячы на ўсе намаганні з майго боку, нешта не ладзіцца ў зносінах з аўдыторыяй, і лекцыя тады, як мне здаецца, не атрымліваецца. Не ўтвараецца нейкага адзінага эмацыйнага поля, у якім ты са студэнтамі жывеш на адной хвалі. Я гэта заўсёды ўспрымаю як прывал. У такіх выпадках вельмі перажываю і займаюся страшным самакатаваннем. Добры лектар - гэта заўсёды трохі акцёр, бо задача лектара не проста даць аўдыторыі інфармацыю, а прымусіць студэнтаў прыняць яе, па сутнасці - перамагчы аўдыторыю сваёй пазіцыяй. Для гэтага, як я зразумела са свайго вопыту, трэба эмацыйна раскрыцца перад аўдыторыяй і на гэту «вуду» яе лавіць. Гэта акцёрства амаль у чыстым выглядзе.

Толькі нельга забываць - эмоцыі павінны быць шчырымі. Чаго-чаго, а фальшы студэнты не даруюць! Трэба па-сапраўднаму «хварэць» тым матэрыялам, які ты сёння чытаеш. Ён павінен кіпець унутры цябе на высокім градусе. Ты павінен яго падаваць гарачанькім ... Сорамна прызнацца, але чытаючы некаторыя курсы па дзесяць і больш гадоў, я ранейшаму рыхтуюся да кожнай лекцыі. А пасля некаторых яшчэ і раблю працу над памылкамі.

— **Вы аднолькава апантана расказваеце пра ўсе перыяды гісторыі мастацтваў. Ці можаце Вы вылучыць нейкія любімыя?**

— Не, не магу. Я люблю той перыяд, які зараз чытаю. Прычым люблю адразу і як глядач, і як даследчык, г.зн., чым больш я ў гэтую бездань паглыбляюся, тым больш мне робіцца цікавей.

— **А нелюбімыя?**

— Скептычна стаўлюся да мастацтва постмадэрнізму. Яно мяне адштурхоўвае сваім нігілізмам, разбуральным, а не стваральным пачаткам. Я бачу ў ім больш аўтарскага эгаізму і піяру, чым сапраўднай творчасці. У гэтым сэнсе я абсалютны гісторык мастацтва. Мне нецікава займацца актуальнымі праблемамі сучаснага мастацкага жыцця. У параўнанні з тысячагоддзямі сус-

ветнага мастацтва яно мне падаецца нейкім пльгкім і дробязным. Мiane больш прываблівае погляд не па гарызанталі, а па вертыкалі, зверху... З вышыні ўсей гісторыі, як з нейкага Алімпіа, адкуль можна назіраць за эвалюцыяй усяго мастацтва палкам, адкуль бачыцца адразу ўвесь яго мудрагелісты ўзор. Гэта такая асалода – шукаць і адгадаваць заканамернасці ў яго малюнку. Напэўна, у гэтым выяўляецца на мне адбітак гістарычнага факультэта. Здаецца, што калі б я атрымлівала прафесіянальную адукацыю ў Акадэміі мастацтваў, то цікавасць да сучаснасці была б у мяне больш жывой. Але гістфак, з яго любоўю да старажытнасці, з піэтэтам да даўніны, тугою па згубленаму залатому веку, неяк усё ж сфарміраваў асобнае мысленне. І зрабіў мяне кансерватарам. І традыцыяналістам. І таму, у якасці мастацкага крытыка, я абсалютна не падыходжу.

— Якія знакамiтыя помнікі гісторыі культуры Вы бачылі на свае вочы? І якія з іх Вас найбольш уразілі?

— На жаль, менш бачыла, чым не бачыла. Я вельмі люблю падарожнічаць. Для мастацтвазнаўцы гэта, мабыць, самае вялікае задавальненне – пабачыць на свае вочы тое, аб чым ён шмат чытаў і нават, магчыма, добра ведае. Але калі бачыш той ці іншы помнік на свае вочы, амаль заўсёды акадэмічныя ўяўленні кануюць перад сапраўднасцю. І тут ужо не важна, што ты глядзіш:

арыгінальны мармур Радэна ці фрагмент якойсьці антычнай калоны на сёмым кіламетры Апіявай дарогі – уражае аднолькава. Мне ўсё роўна, што глядзець. Абы самой, на ўласныя вочы. Мастацтвазнаўцу кормяць ногі. Ён павінен шмат убачыць, шмат прабежчы, да ўсяго дакрануцца рукамі. Інакш, гэта будзе не сапраўдная гісторыя мастацтва.

— Калі Вы падарожнічаеце, Вы ходзіце з турыстычнай групай?

— Не. Ніколі. Усе свае замежныя паездкі я раблю самастойна. Няўжо вы думаеце, што мяне можа задаволіць аглядная гадзінная экскурсія па Луўру? Што Вы! Калі ўжо я апынуся ў тым жа Парыжы – я хачу аглядаць яго так, як патрэбна мне... Выпіваць яго да донца. Мне наогул падабаецца хадзіць упоперак. Упоперак турыстычных маршрутаў і насупраць турыстычным даведнікам. Раю ўсім: не браць гатовы маршрут і аб'язджаць адразу шмат месцаў, а сяліцца недзе ў адным і глядзець усё, але па-сапраўднаму. Прайсціся па адным і тым жа месцы раніцай і ўвечары. Лепш убачыць менш, але дасканала: не “заглынуць” помнік, а смакаваць яго па крыху, з асалодай, абыйсці з усіх бакоў, адчуць, як каля яго асабліва цячэ жыццё. І памятайце: глядзець пажадана самастойна! Не праз экскурсавода, - нават самага лепшага! - а самастойна! Толькі так на карце з'явіцца Ваш і толькі Ваш Парыж!

— Якія ў Вас прафесійныя планы на будучае?

— Так атрымалася, што выкладаючы дысцыпліну “Усеагульная гісторыя мастацтва”, я большую частку свайго часу вымушана прысвячаць замежнаму, а не айчыннаму мастацтву. Гэта вялікі недахоп майго прафесійнага асяроддзя. Планую ў далейшым схіліць шалі ў іншы бок.

— Што б Вы хацелі пажадаць студэнтам?

— Я зараз урыўкамі чытаю кнігу А. Маркава «Эвалюцыя чалавека». Мне вельмі падабаецца адна з многіх слушных заўваг аўтара. Чалавек адрозніваецца ад жывелы, акрамя іншага, і тым, што ён, сталючы, не губляе здольнасць цікавіцца. Невядомае захапляе і прываблівае чалавека на працягу ўсяго жыцця, у той час, калі ў жывёльным свеце цікаўнасцю валодаюць толькі дзіцяняткі, а сталыя асобіны гэта дзівоснае пачуццё непазбежна страчваюць у працэсе жыцця. Такія законы біялогіі... Спачуваючы жывёлам-небаракам, я жадаю студэнтам ні ў якім разе не губляць цікаўнасці. Цікаўнасць – гэта адна з прыкмет «Homo sapiens».

— Дзякуй, Іна Рыгораўна, за цікавую і насычаную гутарку.

*Гутарку вяла
Вікторыя Санько*

Любіце сваё

«Любіце сваё» - менавіта такі дэвіз у фальклорнага гурта «Рада», канцэрт якога адбыўся на гістаку 5 сакавіка.

Фolk-гурт «Рада» займаецца традыцыйным беларускім мужчынскім спевам. Калектыў складаецца ўсяго з 4 чалавек: мастацкага кіраўніка Святланы Буцкай, Алега Лук'янцава, Аляксандра Жукоўскага і Васіля Мардачова. Яны не прафесійныя спевакі і не вучоныя-этнолагі. Гэта людзі, якія проста вельмі любяць традыцыйную беларускую культуру і робяць усё магчымае для яе захавання. Як падкрэсліваюць самі ўдзельнікі, яны «не пры кім». Іх дзейнасць не звязаная з нейкім канкрэтным міністэрствам, музеем або домам культуры. Гэта калектыў аматараў, што шчыра захопленыя сваёй справай. У вольны ад працы час яны вандруюць па нашай радзіме, збіраючы жывую гісторыю: песні і прыпеўкі, якія спявае не адно пакаленне. Асноўная частка рэпертуару, які выконваецца «Радай», была сабраная ўдзельнікамі гурта падчас уласных экспедыцый на Магілёўшчыну, Піншчыну, Гомельшчыну і іншыя куткі Беларусі.

Падчас канцэрту прагучала шмат песень на розную тэматыку. Былі і рэкруцкія, і вясельныя, і кірмашовыя. Кожная асобная песня — цэлая гісторыя. Удзельнікі дзяліліся ўражаннямі ад экспедыцый, жартавалі.

Як адзначыў Олег Лук'янцаў, традыцыйныя песні, у першую чаргу, не прызначаныя для выканання

на сцэне. Яны хутчэй носяць сакральна-медытацыйны характар, і прыносяць маральнае задавальненне самім выканаўцам. Спявак распавёў, што ёсць нешта невымоўнае, калі песня ва ўнісон выконваецца цэлай вёскай. У такія моманты пануе асаблівая, чароўная энергетыка.

Усё ж такі продкі разумелі жыццё. У чымсьці яны мудрэйшыя за нас.

Па словах ўдзельнікаў гурта, іх першапачатковая мэта — папулярызацыя традыцыйнай культуры сярод саміх беларусаў. Важна, каб беларусы шанавалі свае карані, не саромеліся сваёй культуры, не лічылі яе нейкай вясковай, «лапатнай».

Некалькі песень было выканана пад акампанемент карбовой ліры - народнага беларускага інструмента. Гук сапраўды зачароўвае.

У канцы вечара адбыўся танцавальны майстар-клас ад Настасі Кухарэнкі, сябра Студэнцка-

га этнаграфічнага таварыства. Вось ужо было, дзе разгуляцца! Танцавалі польку-бабачку, яблычак, падыспань.

Вось, што хацелася б сказаць напрыканцы: кожны мае права выбіраць сам. Але, як на маю думку, выглядае вельмі недарэчна і да абсурднасьці смешна, калі чалавек, у пагоні за нейкімі моднымі брэндамі, адштурхоўвае сваю культуру і свае вытокі. Судзіце самі. У наш час модна займацца ёгай, абстаўляць дамы па фэн-шую, хадзіць на кітайскі масаж. Пра тое, што сушы паступова ўваходзяць у штотыднёвы рацыён сярэднястатыстычнага беларуса, я наогул маўчу. Гурт «Рада» яшчэ раз даказаў, што традыцыйная беларуская культура - гэта цікава і самабытна. Гэта тое, што варта вывучаць, тое, чым па праве можна ганарыцца.

Любіце сваё.

Вікторыя Санько

“Містэр гістфак 2015” і творчы наплыў на

23 сакавіка ў Jack club прайшоў конкурс “Містэр гістфак”.

У ім прынялі ўдзел 6 хлопцаў з гістарычнага факультэта, прычым, звярніце ўвагу, пяцёра з іх - першакурснікі. Але, усё ж, перамогу атрымаў студэнт 3 курса Русецкі Арцём. Арцём заваяваў тытул містэра гістарычнага факультэта 2015, выдатна выступіўшы на гэтым конкурсе. Вынік паказаў важнасць самаразвіцця і досведу ў розных сферах. Астатнія ўдзельнікі конкурсу, несумненна, таксама былі вартыя барацьбы за тытул «містэра», і таксама крэатыўна прызентавалі сябе ў Jack club. Варта адзначыць гэтых хлопцаў: Юрынок Аляксандр, Кулакоў Вадзім, Цімко Эдуард, Сіленкоў Дзяніс і, хлопец, які заваяваў тытул віцэ-містэра - Гуня Аляксандр. Усе ўдзельнікі, несумненна, вялікія малайцы і проста смелыя хлопцы, якія не пабаяліся пазмагацца за тытул «містэра».

наш факультэт

Само мерапрыемства атрымалася вельмі яркім і, сапраўды, прайшло на даволі высокім узроўні. Справа тут у асаблівай «гістфакаскай» атмасферы, якую стварылі людзі, што прыйшлі ў Jack club. Таксама варта адзначыць мапабную падрыхтоўку мерапрыемства. Тут, відавочна, студсаюз апраўдаў сваю рэпутацыю выдатных арганізатараў. Былі запрошаныя вядомыя беларускія дыджэі, у ліку якіх і студэнт нашага факультэта Садоўскі Зміцер. У спецыяльна створанай суполцы “ўкантакце” можна было сачыць за навінамі і падрыхтоўкай конкурса.

Вельмі насычаная конкурсная праграма мерапрыемства дапамагла злавіць мора пазітыву тым, хто прыйшоў у Jack club. Для правядзення розных конкурсаў запрашаліся хлопцы і дзяўчаты з залы.

Вельмі спадабаліся публіцы творчыя выступленні ўдзельнікаў. Яны сапраўды былі запамінальнымі і яркімі. Так што мерапрыемства апраўдала сваю папярэднюю «шуміху», якая была выкліканая інтрыгай падрыхтоўкі. Варта адзначыць і выдатную працу вядоўцы мерапрыемства - даволі вядомага і, несумненна, энергічнага Жана Сінкевіча.

Відавочна, што першы курс у гэтым годзе сапраўды вельмі актыўны. Інакш і не растлумачыць такую вялікую колькасць удзельнікаў-першакурснікаў у дадзеным мерапрыемстве. Цешыцца такі востры творчы наплыў на наш факультэт.

Вінішваем Русецкага Арцёма з перамогай!

Канстанцін Віктаровіч

"Табе" або "цябе" кахаю

Як вы ўжо заўважылі, шаноўнае спадарства, беларуская мова ўзнаўляецца і адраджаецца, я нават магу нясмела меркаваць пра тое, што ніколі не напаткае нашу мілагучную мову лёс амаль страчанай лацінскай. Якая ж тут прычына? Увесь сакрэт, як заўсёды, у людзях. Пакуль жывуць тыя, хто верыць у сваю ідэю, жывуць ёй, будзе жыць наша мова, будзе жыць наш народ. Моладзь! Вы соль зямлі, кветкі жыцця ў час свайго найвялікшага ззяння. Навошта вы паліце, шукаеце задавальненне ў наркотыках, калі жыццё побач і яно неверагодна малое? Здаецца, яшчэ ўчора мы даведаліся, хто такі Пічэта, а сёння ён стаў неад'емнай часткай нашай свядомасці, нашай еднасці і гонару. Чаму б нам, моладзь, таленавітым і ініцыятыўным, не ўзяць на сябе гэту светлую справу – аднаўленне беларускай мовы. Дапаможам ёй устаць і акрыяць!

“Як жа гэта зробіць?” – спытаеце вы. Так, для многіх з нас, на жаль, беларуская мова стала замежнай, але ўсё роўна нескладана: разам з нямецкай або ангельскай вучыць родную мову. Тым больш, што ў нашым сэрцы, розуме і генафондзе жыве яна, чакае... Некаторыя філосафы лічаць, што чалавек змяшчае ў сваім шэрым рэчыве ўсю інфармацыю аб навакольным свеце і проста адкрывае яе з кожным днём, з кожным подыхам. Таму тут не павінна быць страху. Усё проста і лёгка.

Калі мы ўжо высвятлілі, што вывучыць новую мову магчыма, то нам, зразумела, патрэбны настаўнікі. Дзе іх узяць? У якім з сямі цартсваў яны хаваюцца? Насамрэч, і тут праблема толькі ўяўная. Зараз у гарадах Беларусі даволі пашырана практыка курсаў па вывучэнню роднай мовы. Мне б неверагодна хацелася больш расказаць пра іх, асабліва пра праект “Мова нанова”. Гэтыя неверагодна цікавыя курсы ўзначальваюць Алеся Літвіноўская і Глеб Лабазенка, варта ўгадаць, што курсы адрозніваюцца накарысць цікавымі конкурсамі, можна даведацца

*Хто забыў сваіх
продкаў - сябе губляе,
Хто забыў сваю мову -
ўсё згубіў.*

У. Караткевіч

вялізарны абшар новых слоў. І канешне, узнёслая музыка, якая ліецца ў гэтай прасторы пад канец заняткаў не можа не ўразіць сваёй глыбінёй і ўздывам. Даведацца больш аб курсах можна на сайце – movananova.by Думаю, гэта для пакалення “Next” не складае цяжкасцей.

І галоўная праблема, як лічаць многія, гэта адсутнасць сферы ўжытку мовы. Ведайце ж, што гэта глупства! Прачнуліся? Ідзіце зрабіце гарбату, потым засцяліце ложак, а не “кровать”. У краме кажыце “дзякуй”, а не «спасибо». Гэтакім шляхам вы забяспечыце сабе паўнавартасную сферу ўжытку мовы. Быў у мяне адзін смешны выпадак.

Я ішла на экскурсію на Кальварыйскія могілкі. Трошкі заблукала, не магла ніяк знайсці ўваход. Гляджу, жанчынка ідзе. Пытаю:

— Падкажыце, калі ласка, дзе тут брама?

— Ой, милая, извините! Я украинского языка не знаю!

Гэта на роздум сітуацыя...

Так, акрамя таго, што беларускамоўнасць – цудоўны спосаб вылучыцца з шэрай масы, вы яшчэ будзеце непасрэдна ўплываць на рускамоўную грамаду. Вас здзівіць, калі ў хуткім часе вашы сябры пачнуць “выпадкова” ўжываць беларускія словы. Патрэбна таксама ўдасканаліваць уласны лексікон і трэніраваць вымаўленне. Для гэтага нядрэнна завесці сабе знаёмых ці сяброў, якія б з вамі размаўлялі толькі

на мове продкаў. Акрамя таго, ёсць безліч цікавых беларускамоўных кніг на любы густ (Я, напрыклад, актыўна прапагандую Караткевіча). Тое ж датычыцца музыкі. Мабыць, мала знойдзецца сярод нас людзей, якія не чулі песню “Тры чарапахі” N.R.M., якую кожную гульнію “Дзінама” крычыць - пае трыбуна.

Зразумейце, дзецюкі, што толькі разам мы зможам дапамагчы роднай мове, толькі разам мы знойдзем нашы карані, бо мова непарыўнай стужкай злучана з народам. Пакуль існуе мова, існуе народ.

Што тут дадаць - хіба, што нічога

*Можна жыць далей, дзень прыйдзе новы
Дабранач, паненкі! Дабранач панове!*

Вераніка Васільева

Летні адпачынак першакурсніка

Для кагосьці гэта проста выдатны адпачынак, а для кагосьці – лагер смерці...

Гаворка ідзе пра археалагічныя экспедыцыі ў ліпені, у якіх будуць мець магчымасць адпачыць з незабыўнай весялосцю студэнты першага курса нашага факультэта!

Адным з месцаў правядзення археалагічнай практыкі першакурснікаў будзе Нацыянальны парк «Белавежская пушча». Сёлета плануецца правядзенне маштабных раскопак, якія ажыццяўляць тры экспедыцыі: Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Для студэнтаў, якія прыедуць на практыку, будуць створаны найлепшыя ўмовы для адпачынку. Месцам пражывання і харчавання папярэдне абрана школа ў вёсцы Камянюкі Камянецкага раёна Брэсцкай вобласці. Побач з вёскай працякае р. Лясная Правая, у якой добра знайсці прахалоду ў спякотныя сонечныя дні. У вёсцы ёсць крамы, дзе можна будзе набыць прысмакі і зрабіць

больш разнастайным звыклы археалагічны рацыён.

Аднак археалагічная практыка – гэта яшчэ і праца.

Як адзначае кіраўнік экспедыцыі ад Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, малодшы навуковы супрацоўнік аддзела археалогіі першабытнага грамадства Алех Юр'евіч Ткачоў, найбольш верагодна, што раскопкі будуць весціся на паселішчы Каменюкі-1 (гэта адзін з 12 помнікаў, размешчаных у ваколіцах вёскі).

Гэта паселішча было выяўлена археолагамі ў 1991 г. У 2007 г. тут праводзіліся першыя даследаванні, у выніку якіх знойдзена вялікая колькасць крамянёвых прылад працы і абломкаў старажытнага посуду. Вывучэнне артэфактаў паказала, што жыццё ў наваколлі

сучаснай вёскі Камянюкі віравала ў мезаліце, неаліце і, магчыма, у пачатку бронзавага веку. Людзі сяліліся на найбольш прыдатных да жыцця ўзвышшах і пагорках, выкарыстоўваючы зручныя тэрыторыі пад кароткачасовыя стаянкі.

Паўстае лагічнае пытанне: а чаму месцам правядзення маштабнай комплекснай экспедыцыі абрана менавіта Белавежская пушча?

Справа ў тым, што ў нацыянальным парку рэалізуецца чарговы праект па стварэнні музея пад адкрытым небам. Ідэя арганізацыі новага скансэнсу з'явілася ў спецыялістаў яшчэ 8 гадоў таму, калі супрацоўнікі Інстытута гісторыі распачалі археалагічнае вывучэнне запаведніку. Было выяўлена шмат помнікаў, на якіх захаваліся рэшткі першабытных жылляў, гаспадарчых аб'ектаў. Натуральна, што спалучэнне прыроднай прыгажосці і загадкавасці мінулага з'яўляецца добрай нагодай для прыцягнення ўвагі турыстаў. Менавіта таму ў ваколіцах вёскі Каменюкі і было вырашана стварыць новы археалагічны музей. Яго адкрыццё запланавана на 2017 г.

Чакаецца, што турысты здолеюць пабачыць жыллы эпохі мезаліту і неаліту, культавыя пабудовы бронзавага веку і іншыя цікавыя

аб'екты. На базе музея будучь ладзіцца фестывалі, прысвечаныя гістарычнай рэканструкцыі.

Так што студэнтам першага курса прадстаўляецца добрая магчымасць хоць крыху паўдзельнічаць у рэалізацыі гэтага цікавага і карыснага праекту.

Таксама запланавана экспедыцыя пад навуковым кіраўніцтвам Марата Васільевіча Клімава (з якім праходзілі практыкі студэнтаў нашага факультэту ў 2010-2011 гг.) сумесна з В.М. Сідаровічам у Шумілінскім раёне Віцебскай вобласці. Неабходна правесці раскопкі сярэднявечнага селішча, якія адбудуцца ў зоне будаўніцтва Полацкай ГЭС.

Тут умовы для студэнтаў-практыкантаў будучь створаны, як заўсёды – рамантычныя і камфор-

тныя. У невялікую вёску некалькі разоў на тыдзень будзе з'яўляцца аўталаўка і задавальняць сваімі шыкоўнымі таварамі патрэбы усіх ахвотных. Ля вёскі працякае вялікая р. Дзвіна, якая насамрэч ператворыць практыку ў курорт! Для тых першакурснікаў, хто баіцца амаль на месяц паглыбіцца ў археалагічнае жыццё ў далечыні

ад дома, магу сказаць толькі адно: страх – гэта прывід. Новыя сябры, выбуховыя ўражання і неверагодна пяшчотная беларуская прырода – ўсё гэта чакае вас! Вітаюцца добраахвотнікі з іншых курсаў! Далучайцеся! Удалага адпачынку і плённай працы, сябры!

Іван Прыстаўка

Выпрабаванне гульней!

Віншую вас з надыйшоўшай вясной! Я рады вітаць у спартыўнай рубрыцы ўсіх чытачоў нашай газеты!

Распачаўся футбольны сезон. Канешне, гаворка ідзе ў першую чаргу аб штогадовым чэмпіянаце БДУ па футболе. У гэтым годзе каманда нашага роднага факультэта патрапіла у групу да юрфака, ваенфака, біяфака, гумфака і ІБМТ. Трэба адзначыць, што нашыя хлопцы дастаткова хутка наладзілі гульнёвыя сувязі паміж сабой.

У першай гульні нам супрацьстаяў адзін з фаварытаў нашага секстэта, каманда ІБМТ. Гульня толькі распачалася, як ужо на трэцяй хвіліне мяч патрапіў у сетку варот гістфаку. Праз тры хвіліны ІБМТ падвоіў лік на табло, а яшчэ праз пяць - з пенальці давёў яго да разгромнага. На перапынак каманды сыйшлі пры ліку 0:4. У другой палове сустрэчы пасля некалькіх замен у складзе каманды суперніка, што, як аказалася, аслабілі каманду, гістфаку атрымалася трохі вырвацца наперад, на два мячы. Адзін з іх быў забіты пасля памылкі брамніка суперніка, а другі - з пенальці. Выніковы лік 2:6 не асабліва здзівіў, паколькі нам супрацьстаяў сапраўды моцны супернік, але гэта ніяк не магло сцеспыць нашых гульцоў.

Пачалася падрыхтоўка да другой гульні супраць каманды ваенфака. Паміж гульнямі было амаль два тыдні. Наша каманда выкарыстала іх для вывучэння суперніка, згуляўшы з імі спарынг, аднак пераможцу ён не выявіў.

Варта адзначыць, што перад гульней было дрэннае надвор'е, і гэтая акалічнасць стала прычынай адсутнасці некалькіх лідараў нашай каманды на полі. У асноўным з-за праблемаў, звязаных са здароўем. Ніхто не чакаў лёгкай гульні, бо ўсе памяталі спарынг. Гістфак першы павёў у ліку, але перавагу трымаў нядоўга. Паўабаронца суперніка моцным ударам, метраў з дваццаціпяці,

прашпўў нашага брамніка. Але камандны дух і воля да перамогі ў нашых гульцоў была ў той дзень мацнейшай, і ў другім тайме мы забілі пераможны гол. Гістфак набірае тры балы і працягвае змагацца за выхад з групы. Дзве бліжэйшыя гульні наш факультэт згуляе супраць біяфака і гумфака. Будзем і далей падтрымліваць нашу каманду!

*Віншuem гісторыкаў з
перамогай!*

Мадатаў Радыён

НАША ПАМЯЦЬ

У рамках нашага гістарычнага факультэта БДУ запушчаны праект, прысвечаны 70-годдзю Вялікай Перамогі на тэму: «Вялікая Айчынная вайна ў лёсах студэнтаў і выкладчыкаў нашага факультэта». Нашы чытачы даслалі ў рэдакцыю Нікі ўспаміны сваіх продкаў, якія мы з вялікай павагай публікуем у дадзеным артыкуле.

«Нет! Никогда не умирает тот, Чья жизнь прошла светло и беспорочно, Чья память незабвенная живет, В сердцах людей укоренившись прочно».

Лоне де Вега

Пятровіч Ігар

Сярод маіх сваякоў непасрэдна ў Вялікай Айчыннай вайне прымала шасцёра чалавек, трое з іх загінула. У прыватнасці, гэта мой родны прадзед па матчынай лініі Дзятко Дзмітрый Якаўлевіч, які праваяваў роўна год з моманту нападу гітлераўскай Германіі на нашу краіну. Ён загінуў у Харкаўскай вобласці 22 чэрвеня 1942.

Тут, у Беларусі, у адной з вёсак Лепельскага раёна, засталіся яго жонка і дачка - мая бабуля. Ёй выпала нялёгкая доля без карміцеля аберагаць родны дом, весці гаспадарку, жыць у складаных умовах акупанты. Паводле словаў маёй бабулі, вельмі часта нямецкія салдаты прыходзілі да іх у якасці няпрошаных гасцей, паводзілі сябе бесцярмонна і жорстка - як самыя сапраўдныя акупанты. Адбіралі яны, як правіла, прадукты харчавання - малако, курыныя яйкі, мяса.

А адыходзячы ў 1944-м годзе, нямецка-фашысцкія захопнікі часта спальвалі некаторыя сялянскія хаты і вёскі. Пад рызыкай быць спаленым быў і той дом, дзе жылі мае прабабуля з бабуляй, якой на момант заканчэння вайны было ўсяго толькі сем гадоў. Немцы падпалілі адзін дом у іх вёсцы, думаючы, што з дапамогай ветру полымя «перакінецца» на суседнія хаты. Аднак адбыўся цуд - і кірунак ветра раптам змянілася! Вёска, такім чынам, была выратавана ...

Вялікая Айчынная вайна пакінула таксама свой след у лёсе маіх сваякоў па бацькоўскай лініі. У

акупаваным нацыстамі Полацку жыла мая прабабуля Пятровіч Вольга Міхайлаўна са сваім сынам (маім будучым дзедам) Альфрэдам. Бліжэй да заканчэння вайны яны былі вывезены па загадзе германскага камандавання на гвалтоўныя працы ў Прусію.

Да вызвалення мае сваякі знаходзіліся фактычна ў няволі. Мой дзед, які тады быў падлеткам, нават у няволі падкрэсліваў сваю прыналежнасць да савецкага народа. Ён нават расказваў, што шэраговыя вайскоўцы гітлераўскай арміі часам маглі на сваіх губных гармоніках граць нашу «Кацюшу». Яны не хацелі вайны, як і большасць народаў свету ...

Карэтка Дар'я

Гэта гісторыя маяго прадзеда - Тараса Мікалая Кірылавіча.

Ён служыў на фронце ваенным лекарам у палявым шпіталі. Шпіталь часта пераязджаў з месца на месца. Самым небяспечным для яго былі бамбёжкі, так як усё гэта абсталяванне хутка не згорнець, а якія самалёты ляцяць, можна было зразумець толькі ўжо на занадта блізкай адлегласці.

Аднак у той частцы, дзе служыў мой прадзед, была незвычайная аўчарка. Яна чула набліжэнне самалётаў задоўга да людзей, і магла на слых вызначыць нямецкія гэта машыны або савецкія. Калі ляцеў варожы дэсант сабака пачынала рыць яму і хавацца ў яе. Вядома, першыя разы на гэта не звярталі ўвагі, але пазней, усё прааналізаваўшы - зразумелі і сачылі за аўчаркай вельмі ўважліва.

Яе здольнасць адрозніваць па гуку тэхніку савецкую ад нямецкай выратавала шмат людзей ад смерці.

Моняк Віталь

Успаміны пра вайну маёй прабабулі.

Вайна пачалася для нас нечакана - з бамбёжак, з перастрэлак. Ужо 28 чэрвеня да нас прыйшлі немцы. Спачатку многія, у тым ліку і я, спадзяваліся, што немцы будуць да нас ставіцца дастаткова спакойна, лаяльна, бо па расказах маяго бацькі, які жыў пры немцах у гады Першай сусветнай вайны, яны не выяўлялі тады да насельніцтва варожасці. Але гэта быў ужо іншы час. Спачатку яны арыштавалі нашых суседзяў-Каліноўскіх, бо кіраўнік іх сям'і быў актыўным камуністам і кіраваў калгасам. Потым стала вядома, што іх расстралялі, прама ў лесе. Затым яны да нас прычапіліся. Немцы патрабавалі пастаянных паставак харчавання, часам самі бралі, але мы аддавалі перавагу на іх не наракаць, каб не разлаваць. Пастаўлялі ўсё, што трэба, а яны нас не чапалі. Так усё працягвалася да мая 1943 года.

Тады да нас у горад прыбыў цягнік і прыйшоў загад: дзеяздольных людзей, пажадана дзяўчат, сагнаць у цягнік і адправіць у Германію. Мне было ўжо тады 21 год. Да мяне прыйшоў мясцовы паліцай і загадаў збірацца для адпраўкі ў Германію. Я практычна нічога не здолела ўзяць з сабою, бо часу было адвядзена мала. Мяне прывялі на вакзал. Там было шмат іншых людзей, у поглядзе якіх чытаўся ад-

чай, боль, жах і разуменне, што, магчыма, яны больш ніколі не вернуцца. І раптам у адной жанчыны здарылася істэрыка, бо яе дачку таксама забіралі ў Германію. А ёй было ўсяго толькі 19. У выніку гэтую жанчыну забілі, а дачку сілком адправілі ў цягнік. Усе мы паехалі ў невядомасць. Але ў Германію я не трапіла, бо на наступным жа прыпынку, карыстаючыся блытанінай, я бегла. Сама не ведаю, як мяне немцы не заўважылі, але тады у мяне былі дзіўныя пачуцці: гэта і радасць з нагоды ўласнага выратавання, і жах ад магчымага лёсу тых людзей, якія, верагодна, ніколі не вернуцца дадому. Я да хаты вяртацца

не магла, таму пайшла куды вочы глядзяць. У выніку апынулася каля Беластока, дзе раней жылі мае бацькі. Там я ўладкавалася працаваць папгальёнам, так і працавала на гэтай пасадзе да самага заканчэння вайны. Але пасля вывалення я вырашыла не вяртацца назад, бо нікога з родных там ужо не было, а засталася тут. Вось так прайшла для мяне вайна.

Крышук Раман

Мой дзед Пётр Іванкоў быў снайперам у кампаніі супраць Японіі - на тэрыторыі Маньчжурый - ў 45-м годзе там пачаўся наступ (сам ён памёр даўно ўжо).

Дык вось, калі яны ўступілі ў Кітай, то там была страшэнная галеча: адыходзячая Квантунская армія настолькі абдзірала кітайцаў, што ім амаль не было ў чым хадзіць - усе студні былі атручаны. А яшчэ ён ўзгадваў момант, калі іх калонну пачалі бамбіць свае ж самалёты - і адзін з байцоў схачіў ці то сцяг, ці то будзёнаўку і пачаў махаць ёю - яго заўважылі і спынілі налёт.

Вось яна, вайна. Вось наш падручнік па гісторыі! Дзякуй усім за дапамогу! Чакаем ад вас новых гісторый!

Іван Прыстаўка

ПОВОРОТ НА ХАТЫНЬ

Полоцк – Минск... Кілометры дарогі
Останутся один за другим
Позади... А столицы пороги
Приближает тот лес, что храним

Исторической памятью, правдой...
Перекрёсток вдали за окном
Показался – и, словно засадой,
Затаился поблизости дом.

Рядом с ним непростой указатель –
Поворот на деревню Хатынь,
Что в военную пору каратель
Уничтожил, как пламя полынь;

Там не слышно ни детского смеха,
Ни крестьянских частушек лихих –
Только скорбное, горькое эхо,
Шум печальный берёз молодых.

И хатынская медь призывает
На минуту задуматься нас
О сожжённых – они не узнают,
Как живут их потомки сейчас...

...А автобус стремительно мчится
К центру нашей державы родной...
Что ж, привет, дорогая столица,
Выдающийся город-герой!

Ігар Пятровіч

Порою правда режет слух
Порою нас лишает речи
Порой не скажешь ее в слух
Порою только правда лечит

От правды нам не убежать
От правды нам нигде не скрывается
Бывает сложно и принять
Пусть даже каждой ночью снится

Порою правда режет слух
Порою правда режет сердце
Порою поднимает дух
И в стужу помогает греться

За правду можно умереть
За правду стоит и сражаться
Знать правду можно не хотеть
Но правда любит раскрываться...

Добры дзень, шаноўнае спадарства. Вось і прыйшоў да нас красавік – месяц прыгожы і цёплы. Зараз ва ўсіх шмат працы, кожны хоча як мага хутчэй скончыць курсавую, каб без праблем абараніцца і вольна ўздыхнуць. У гэтым месяцы Спадарыня Кліа вырашыла пашукаць у сваіх засеках самыя смешныя выказванні нашых выкладчыкаў за ўсю гісторыю існавання «Нікі», таму адцягніцеся і пасмейцеся разам з ёю.

Перзашкевіч А.В.

У нашых кампутараў ёсць адзін недахоп, які падключаецца да яго праз клавятуру і мыш - карыстальнік.

Філасоф ведае пра ўсё не абы-як, а прыблізна.

Калі чалавек захацеў паздзекавацца, для гэтага ёсць артыкул.

Захаркевіч С.А.

Прасцей зразумець, чаго хоча жанчына, чым даць азначэнне паняццю “культура”.

Мядзянік В.І.

Паўтарыць?.. Вы чаго! Усё, што я кажу – геніяльна: сказаў і забыўся.

Александровіч С.С

Гэта толькі дурненькія гномы шукаюць золата ў Альпах.

Ліпень Э.Б.

Цыянiсты калій – самы лепшы антысэптык.

Боўсун Г.А.

Версальска-Вашынгтонская сістэма была заснаваная на тым, што Германію пакрыўдзілі.

Рыбакоў А.Я.

Ёсць у каго-небудзь тое, чым можна паварушыць? У мяне шмат улюбёных мультыкаў, але найбольш падабаецца пра кабылку Марусю.

Корзун М.С.

Я вам нічога не скажу пра тое, пра што буду пытацца.

Колб Я.Г.

(Гледзячы на юнака на заліку па Найноўшым часе): - Я гляджу на Вас і мне здаецца, што Вам вельмі будзе пасаваць вайсковая форма.

Пісараў В.М.

(На семінары па гісторыі Азіі і Афрыкі):

- На маю думку, Яўген Георгіевіч Колб ставіць аўтаматы.

- (голас юнака з аўдыторыі) Не, ён іх раздае!

Кошалеў В.С.

Наўрад ці вы памятаеце гэта, хоць я і казаў, а калі і не казаў, то не мог гэтага не казаць.

Шупляк П.А.

На абароне курсавой:

(студэнтка): - Мы ўсе добра памятаем шасцідзiesiąтыя!

(выкладчык):- Да? Вы памятаеце шасцідзiesiąтыя? А выглядаеце значна маладзей.

Спадзяюся, Вам спадабалася. Вы можаце дапамагчы мне, даслаючы свае назіранні за выкладчыкамі і студэнтамі на маю электронную скрыню: 6683720@mail.ru Дзякуй за ўвагу!

НИКА

Студэнцкая газета гістарычнага факультэта БДУ

Адрас рэдакцыі:

г. Мінск, вул. Чырвонаармейская, 6.

Тэл. +375447667057

E-mail: his.shur@gmail.ru.

Web: <http://hist.bsu.by/studentam/prensa.html>

Група ў «Вконтакте»: http://vk.com/public_nika

Галоўны рэдактар:
Уладзіслаў ШУР

Нам.галоўнага рэдактара:
Вераніка КАСКО

Заснавальнік: Студэнцкая
Рада па якасці адукацыі
гістарычнага факультэта БДУ

Дызайн і вёрстка:
Ілля БАНЦЭВІЧ

Распаўсюджваецца на правах
унутранага карыстання
(бескаштоўна)

Меркаванні аўтараў могуць
не супадаць з пазіцыяй
рэдактараў.

Тыраж 299 экз.